

terne paa 170,000 Kr. Folketingets Udvalg mener, at man i alt Fald tør regne med, at den aarlige Merudgift ikke vil overstige $1\frac{1}{4}$ Million Kr.; det sætter altsaa her noget at løbe paa, hvilket sikkert ogsaa er rigtigt og klogt. Men en Ting, som jeg har fæstet Opmærksomheden ved, er, at Justitsministeriet opgør Statens nuværende Indtægt af Retssportler til 4,450,000 Kr. og den nuværende Udgift til Justits- og Politivæsenet til 2,740,000 Kr. Altsaa, Statens nuværende Indtægt af Retssportler kan ikke alene dække den nuværende Statsudgift til Justits- og Politivæsenet, men den giver endog et aarligt Overskud af 1,710,000. Man vil altsaa se, at der er et tilstrækkeligt Beløb til at dække den aarlige Merudgift paa $1\frac{1}{4}$ Mill. Kr., som vil blive en Følge af Gennemførelsen af den nye Retsreform; med andre Ord, Retsafgifterne, Retssportlerne vil, hvis Opgørelserne her holder Stik — og man maa haabe, at de vil saa nogenlunde holde Stik —, dække samtlige Udgifter, vel at mærke Statsudgifter, ved Retsreformen, og endda vil man faa mellem $\frac{1}{2}$ og $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. til overs. Den højtærede Minister nikker, jeg tror, at jeg tør optage det som et Bevis paa, at jeg har opfattet det rigtigt. Naar jeg ser Sagen fra den Side, stiller den sig jo nok saa lyst; og vi gør jo altid bedst i at se paa en Sag fra et ikke alt for mørkt Standpunkt. Jeg synes ogsaa, det kan være berettiget at sige, at de Retsafgifter, Staten faar, maa bruges til Statens Udgifter til Rets- og Politivæsenet, og naar det dog ikke stiller sig værre, end at der der bliver et Overskud, kan jeg forsones mig med det og anbefale, at vi gaar med til Gennemførelsen af denne Reform, selv om det ellers kan være lidt haardt at gaa til store nye Udgifter. Med disse Ord skal jeg anbefale Sagen.

Godskesen: Naar jeg i Dag skal have den Ære at tale som Repræsentant for mit Parti, saa beror det paa, at vi i Øjeblikket savner den berømte Jurist, vi har den Ære at tælle i vore Rækker, det ærede 1ste kongevalgte Medlem (Goos). Han har jo imidlertid ved tidligere Lejligheder kunnet gennemgaa Lovforslagets Principper, og den højtærede Justitsminister har nu udførligt gjort Rede for de Forandringer, der er foretagne paa det sidste Stadium af Sagen, og jeg skal derfor ikke komme ind paa en ny Gennemgang af Lovforslaget, men indskrænke mig til at behandle det praktiske Spørgsmaal: Om det vil være rigtigt, saaledes som Sagen nu foreligger,

at tage Lovforslagene i alt Fald i deres Hovedtræk. Jeg beder om Tilladelse til her foreløbig at se bort fra det lille Lovforslag om Inddragelse i Statskassen af en Del af Politikassernes Midler, der, saaledes som ogsaa den højtærede Minister nævnedes, staar i en noget fjernere Forbindelse med de andre Lovforslag.

Hvad nu Hovedforslaget angaar, da har jeg, lige fra jeg først begyndte at tænke selvstændigt over den Slags Ting, været af den Opfattelse, at en gennemgribende Reform af vor Strafferetspleje var aldeles nødvendig, saaledes at vi kom bort fra Inkvisitionsprincippet og over til en virkelig Anklageproces. Nu er det ganske vist saa, at den sidste og afgørende Garanti mod Misbrug af Strafferetsplejen ligger ikke i et eller andet formelt System, men deri, at man kan have Tillid til Dommernes Personer, og det er min Overbevisning, at denne Garanti er til Stede her i Landet og har været til Stede, saa langt Erintringen gaar tilbage. Men det kan ikke nægtes, at Inkvisitionsprocessen, saaledes som vi nu har den, byder særlige Muligheder for Misbrug derved, at den samme Mand, Dommeren, paa een Gang skal repræsentere Anklagens og Forsvarets Interesser og til sidst være den upartiske Dommer mellem disse Interesser. I nær Forbindelse dermed staar, at Dommerens hele Optræden i meget stort Omfang er ukontrolleret, og selv om der slet ikke opstaar Misbrug, selv om alt gaar fuldstændig rigtigt til, er det en meget uheldig Stilling. Netop det, at vi har den gamle Inkvisitionsproces, gør, at det vil være meget let, f. Eks. for en mindre samvittighedsfuld Presse at mistænkeliggøre Dommeren og undergrave den Tillid til Retsplejen, som ingen Retspleje hverken her eller andetsteds paa nogen Maade kan undvære. Selv fuldkomment løgnagtige Sigtelser vil i den Henseende kunne gøre stor Virkning. Dommeren vil netop paa Grund af Inkvisitionsprocessens Hemmelighedsprincip ofte være udelukket fra at lægge Kortene paa Bordet og belyse saadanne løgnagtige Sigtelser. Disse vil derfor gøre deres Virkning, og vil ogsaa for Fremtiden undergrave Dommerens Autoritet.

Jeg mener altsaa, at det er ganske nødvendigt, at vi faar en Reform af vor Strafferetspleje, saaledes at vi faar et virkeligt Anklageprincip gennemført. Men derimod har jeg altid været en principiel Modstander af Nævningeinstitutionen, og mine Grunde er de samme, som har været anført mod Nævningerne under hele den lange Diskussion, som har været ført